

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Economiile sângeroase. — Al șaptelea raport trimestrial făcut de Consilierul tehnic al Băncii Naționale. — Băncile săsești în anul 1929. — Standardizarea industrială. — Situația. *Cronica:* Când va veni capitalul strein în România. „Săt-măreana”. Industria mică — Industria mare. Poșta Redacțiunii. Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României.

„Economii sângeroase”.

În momentul, când punem pe hârtie aceste șire, lucrările alcătuirii bugetului Statului sunt în curs. Cotidienele au dat drumul atâtor șire despre felul, cum va fi alcătuit, încât din ele nu ne mai putem orienta. Atât putem însă totuși reține, că se vor face „economii sângeroase”. Cu alte cuvinte bugetul anului viitor poate fi astfel numit: „bugetul economiilor sângeroase”.

Și în trecut îndeosebi sub ministeriatul dlui Dinfilă Brătianu, era obiceiul, cu ocazia lămuririi presei asupra principiilor, de cari a fost condus Guvernul la alcătuirea bugetului, — să se arunce în circulație astfel de lozince, — repetate apoi și în expunerea de motive, — cari au tronat la compunerea bugetului. Că se fac economii e bine, din două motive și anume, fiindcă de o parte sperăm, că sârmanii contribuabili vor fi mai cruțați, ca și în trecut; de altă parte pentru că credem, că spiritul economiilor raționale se va introduce, — după pilduirea ce-o dă Statul, — în toate gospodăriile particulare. Cu toate că valuta

noastră este de fapt stabilizată de mai mulți ani, prea puțini dintre conducătorii de întreprinderi și-au dat silința să-și facă un buget, sau vorbind în limbajiu comercial, prea puțini își calculează rentabilitatea capitalului investit, pentru a vedea, care este realitatea adevărată? Mentalitatea omului de afaceri nu s'a vindecat complet de alterarea, ce i-a produs-o inflația monetară. Și azi se lucrează cu cheltueli enorme de regie, cari gâtuiesc formal producția. Dl Ministru Manoilescu a avut toată dreptatea afirmând la Adunarea generală a Uniunii Camerelor de Comerț, că investițiile industriilor noastre sunt în disproporție cu producția lor și prin urmare rentabilitatea l-i compromisă. Da trebuie reduse cheltuelile, căci altcum nu ne putem reculege, și după cum vedem, întârziind sosirea capitalului strein, suntem lăsați a ne sprijini aproape numai pe puterile noastre proprii. De aceea oricât de dureroasă ar fi operațiunea reducerii cheltuelilor de producție, ea trebuie făcută fără zăbavă; trebuie ieftinit traiul, în raport cu reducerea puterii de consum a publicului.

În legătură cu acestea voim însă să atingem și o altă chestiune. Deși știm, că viața politică destrăbălată, — pe care o activează partidele noastre politice și pe care viață, noi toți avem vina de a o tolera, — a sporit în mod criminal funcționarismul, totuși din punct de vedere

uman și național ne vedem îndemnați să spunem câteva cuvinte în apărarea acestei clase sociale, fără simțul viu al solidarității profesionale, neajutorate, plătită mizerabil și atât de năpăstuită mai ales în criza economică de azi, de care ea nu e cu nimic nevinovată. În lipsa unei îndrumări înțelepte a finerețului pentru îmbrățișarea rațională a carierelor — chestiune tratată în coloanele acestei reviste, — s'a sporit într'un mod înspăimântător funcționarismul. În special se poate constata în provincia noastră o tendință condamabilă de a alerga după slujbe, când ele sunt atât de nesigure și — mai ales la stat — mizerabil plătite.

Comerțul și industria a pierdut, în mare măsură, dintre consumători masa fărănimei, constrânsă de împrejurări a se restrânge în cumpărări. Prin reducerea bruscă a numărului funcționarilor de Stat și mai ales prin reducerea lefurilor la cei rămași în funcții, se reduce și puterea minimală de consum a acestei clase, încât acest fapt se va repercuta din punct de vedere economic tot asupra comerțului și al industriei. Și cu privire la această problemă observațiunile dlui profesor Botez din Iași, făcute în calitatea sa de președinte al Camerei de Comerț de acolo, la Adunarea generală a Uniunii Camerelor, — sunt foarte judicioase și tradează o profundă cunoaștere a realității, trebuiau de fapt căutate și găsite alte modalități pentru soluționarea problemei degrevării contribuabililor, — prin sporirea veniturilor Statului din alte izvoare, decât cele ale impozitelor, — căci doar bogății har Domnului, după cum știm cu toții, țara noastră are destule, dar „nu le știm pune în valoare“. Este neuman, ca tocmai în clipele economice atât de tragice, să izbești în neajutorata funcționărie, care și așa, repetăm, este atât de prost retribuită. Că se taie diurnele de zeci și sute de mii de Lei lunar dela

unii favorizați ai regimului de totdeauna; că se suprimă sinecurile de tot soiul, — e foarte bine; dar nu putem aproba aruncarea în cap de iarnă pe drumuri a atâtor nenorociți, condamnați a trăi din câteva mii de Lei lunar, cu familiile lor și așa expuse tuturov bolilor trupești și sociale.

Alungarea funcționarilor mai are și o altă latură. După cum știm majoritatea funcționarilor de stat sunt de naționalitate români. După ce a fost pauperizat țăranul, căruia nu i s'au dat la timp uneltele trebuincioase, că să-și cultive pământul și apoi în munca lui a fost handicapat prin nenorocitele taxe de export, — vine acum la rând pentru a i se stoarce vloga altă pătură socială, — al cărei gros îl constituie elementul românesc; funcționarii publici.

Impresionați adânc de soarta lor atât de ingrată, stăm și ne întrebăm, oare guvernarea noastră nu-și dau seama de urmările măsurilor lor? În loc de a crea posibilități de prosperare și fericire pentru elementul autohton al populației țării noastre, tocmai în acesta isbim, conștient ori inconștient, dar isbim cu putere. De ce?

Da, și noi suntem de părere, că numărul funcționarilor statului trebuie redus; dar această reducere să se facă treptat, după norme bine stabilite, și nu în sezon de iarnă!

Spectator.

Al șaptelea raport trimestrial făcut de Consilierul tehnic al Băncii Naționale.

Di Roger Auboin a întocmit al șaptelea raport privitor la aplicarea programului de stabilizare și la situația noastră economică.

Această dare de seamă nu ne spune aproape nimic nou și, mai ales, nu ne aduce vre-o bucurie dintre acele multe, pe cari mulți dintre cetățenii României Mari le-au visat bătând la ușă îndată după înfăptuirea stabilizării. Desigur, vina nu o poartă consilierul tehnic al Băncii Națio-

nale, nici acei cari au făcut stabilizarea. Răul de azi nu este o urmare a stabilizării.

Dacă nu am avea astăzi o monedă stabilă răul ar avea proporții mult mai mari, poate incalculabile. Nenorocirea a fost numai, că momentul stabilizării a fost ales într'un timp dintre cele mai nepotrivite. Din această cauză greutățile, pe cari le întâmpină la fiecare pas îndeplinirea exactă a programului acestei operațiuni, atât de importantă și de necesară pentru normalizarea vieții noastre economice.

Din darea de seamă a dlui Roger Auboin transpiră o grijă destul de pronunțată în legătură cu încassarile anului viitor. Anul acesta a mers cumva, s'au încassat sume aproape într'un mod satisfăcător, anul viitor însă, pare-se va fi mai greu. Și va fi — credem noi — din ce în ce mai greu să încassezi dări mari dela un contribuabil, care nu mai știe de unde să mai scoatească banul. Ritmul vieții noastre economice, în loc să pulseze mai vioiu, face impresia că se apropie din ce în ce mai mult spre un „ralenti“, ale cărui efecte nu le putem prevedea astăzi. S'a spus mereu — și această cam de multă vreme deja — că la noi criza și-a atins deja apogeul. Să ne amintim numai dările de seamă asupra operațiilor dela bursă. De doi ani aproape de când „raportorii“ spun în cor: am atins fundul, nu putem merge mai în jos. Și totuși câtă deosebire între cursurile de acum un an și jumătate și între cele de azi! O tendință de urcare în tot acest timp a fost aproape inexistentă. Dimpotrivă: cursurile au scăzut mereu. Poate afirma astăzi cineva, că hârțile de valoare se vor ridica în preț? Aceeaș situație la produsele agricole și industriale.

Privitor la situația monetară raportul consilierului tehnic spune că în cursul lunii August, când exportul a fost ceva mai vioiu decât de obicei, Banca Națională s'a aprovizionat cu deizive în mod deplin satisfăcător în vederea scădențelor datoriei externe. În decursul acestei luni, datorită exportului nostru, cursul devizelor scăzut. Astfel o Liră sterlină cota numai Lei 813,75. În luna Septembrie însă, intervenind o nouă scădere în prețul cerealelor, Lira sterlină s'a ureat din nou la Lei 817,25 și Lei 817,50.

Circulația fiduciară o oglindește într'un mod clar tabloul ce urmează:

	Bilete	Conturi curente	Monedă divizionară	Total
30. DI 929	19.112	1.960	396	21.468
30. DI 930	18.189	2.835	903	21.927
28. IX 929	21.393	2.427	395	24.215
27. IX 930	19.306	3.143	1.263	23.712

Raportul dintre acoperirea totală în aur și între angajamente a rămas constant la 42%.

Bugetul anului 1930 nu s'a putut realiza conform prevederilor bugetare. Din cauza aceasta a fost astfel amputat, ea totuși să nu se cheltuiască mai mult decât se încassează. Operațiunea nu e sfârșită, vor trebui încă mari sforțări pentru a încheia anul curent fără deficit, dar aceasta nu este un ce imposibil. Pe lângă o politică de strașnice economii bugetul anului 1930 se va putea numi un buget echilibrat. Se speră să se încasseze suma de Lei 31,800 milioane, față de Lei 31.500 cât s'a încassat anul trecut.

Privitor la economia privată dl Auboin recomandă, ca statul să nu se amestece cu intervenții în acest domeniu. Economia noastră particulară este bolnavă după urma războiului și după urma politicii nesănătoase inaugurate în anii de după războiu. Statul are o singură și mare datorie pentru a asigura proprietatea economiei particulare: să consolideze creditul public și privat, prin punerea în ordine a finanțelor sale. Orice intervenție a Statului în domeniul economiei particulare este păgubitoare.

Încassarile Statului s'au făcut, în cursul celor dintâi nouă luni, după cum urmează:

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Totalul celor nouă luni	Evaluări bugetare	La sută încasări
Încassarile normale	5.614.7	7.245.9	8.331.7	22.192.2	36.203	58,53%
Încasări excepționale	376	12.2	23.9	396.8	1247	31,62
Total	5975.4	7258.1	8355.6	21.589.1	37.450	57,64%

Taxele vamale de import scad mereu, o dovadă în plus de anemierea crescândă a puterii noastre de cumpărare.

Taxele impuse pe alcool au scăzut cu 50%, ceea ce înseamnă că noua impunere nu este tocmai dintre cele mai perfecte. Evaziunea fiscală a jucat un rol foarte important, acumulând beneficii în favorul producătorilor clandestini. O schimbare în sistemul acesta de impunere se impune într'un mod imperios.

Normele după cari va trebui întocmit noul buget pe anul 1931 vor trebui scoase din experiența ultimilor 3 ani. Evaluările vor trebui făcute real, după cifrele realizate în acești ultimi 3 ani. Se recomandă călduros adoptarea mediei încasărilor pe anii 1928, 1929 și 1930. Dar despre reduceri de impozite, între actualele împrejurări, nu poate fi vorba. Totul se rezumă în a da o întrebuintare utilă fondurilor ce se vor realiza. Vor trebui făcute economii, însă economii raționale, atât la material cât și la personal.

Recolta anului curent, în special a grâului și a orzului a fost bună. Cursul cerealelor însă e foarte scăzut.

Iată producția medie pe hectar după statistica Ministerului de agricultură:

	1924-28	1929	1930
	kgr. la hectar		
Grâu	840	990	1357
Secară	840	1030	1340
Orz	710	1330	1325
Porumb	790	1330	878

Comerțul extern arată o scădere a importului.

Șomajul a crescut dar nu într'un grad, care să ne poată îngrijora.

Activitatea la bursă anemică. Valorile au continuat să se deprecieze.

Căile ferate, una dintre principalele întreprinderi ale Statului își vor solda bilanțul cu deficit. Aceasta e o regulă dela războiu încoace. După actualul program, între alte împrejurări mai favorabile însă, căile ferate și-ar fi putut echilibra bugetul, zice-se.

Din întreg raportul dlui Roger Auboin se desprinde clar ideea, că vom avea încă multe dificultăți de înlăturat.

Băncile săsești în anul 1929.

(Urmare și sfârșit.)

În anul 1929 băncile săsești și-au ridicat suma rezervelor dela Lei 197 milioane la Lei 236, adică cu suma de Lei 39.000.000.

În felul acesta mijloacele proprii s'au cifrat la sfârșitul anului 1929 la suma de Lei 756 milioane.

Creșterea capitalului propriu în timpul anilor de după războiu a forțat ideea unei lărgiri a afacerilor. Dar distrugerea transacțiilor pe obligațiuni ipotecare a fost o lovitură, care a avut drept urmare reducerea orizontului de activitate al băncilor, cari și l-au fost lărgit dela unul local la acel al unei întregi provincii, iarăși la unul local. Firește că această stare de lucruri nu a fost îngăduit să dănuiască multă vreme, și îndată ce s'a recunoscut noul izvor de afaceri în stil mai important (contul curent), piața afacerilor a fost din nou lărgită, în această privință purtând steagul avant-gărzii Casa de Păstrare generală din Sibiu (Hermannstädter Allgemeine Sparkassa).

Înainte de războiu acest institut (Hermannstädter Allgemeine Sparkassa) și-a fost întins raza de activitate până mult departe de granița Ardealului, pe teren maghiar. A fost deci cât se poate de logic, ca între noile împrejurări schimbate tot ea să fie aceea, care să premeargă cu exemplul.

Între aceste împrejurări s'a trecut la o politică bancară de descentralizare prin înființare de filiale, fapt care a cruțat economiei săsești o mulțime de cheltueli inerente înființării de noi instituții de credit. Această politică de descentralizare a fost urmată după Herm. Allg. Sparkassa rând pe rând de toate băncile săsești mai importante, afară de „Institutul de credit fonctar“

(Bodenkreditanstalt) Sibiu, care a rămas și pe mai departe credincios principiului de centralizare.

Actualmente, cele 8 bănci săsești mai mari au în total 34 de filiale pe teritoriul provinciilor alipite.

Depunerile tuturor băncilor săsești au crescut în anul 1929 cu Lei 276 milioane și s'au cifrat la sfârșitul anului 1929 la suma de Lei 2,9 miliarde.

În anul 1928 depunerile au fost crescut cu Lei 500 milioane.

Din comparația acestor doi ani rezultă, că în anul 1929 depunerile au crescut aproape numai cu suma, pe care o reprezintă capitalizarea acestor depozite (dobânzi). Dar aceasta nu este un fenomen particular al băncilor săsești numai. El se observă și la principalele bănci din capitală.

Suma pe care o reprezintă postul „creditori“ s'a augmentat în mod simțitor, în special la băncile cari dispun de legături cu piața streină. Un punct de sprijin care are și el o importanță îl formează aceste legături cu streinătatea.

Din suma reescontului întrebuințat la Banca Națională a României (Lei 370 milioane în anul 1929 față de numai Lei 150 milioane în anul 1928) se poate deduce că în anul 1929 terenul de activitate al băncilor săsești s'a lărgit în mod îmbucurător.

Suma bilanșurilor a atins la sfârșitul anului 1929 suma de lei 4,8 miliarde dintre cari 800 milioane formează capitalul propriu.

Trebuie observat însă, că proporția între mijloacele proprii și mijloacele streine nu este tocmai cea care rezultă din suma bilanșurilor, deoarece în această sumă intră și angajamentele ce le au băncile săsești unele față de altele (ele între ele). Totuși se recomandă băncilor, chiar dacă aceasta s'ar face în dauna volumului afacerilor și a sumelor, cari reprezintă venitul curat, să observe cu cea mai mare băgare de seamă lichiditatea depunerilor.

Deasemenea se recomandă o reducere a etalonului dobânzilor percepute la împrumuturi.

Cât privește politica de urmat în chestiunea dividendelor cele trei instituții de credit săsești mai mari, și anume Hermannstädter Allgemeine Sparkassa, Kronstädter Allgemeine Sparkassa și Bodenkreditanstalt, au acordat în decursul ultimilor doi ani o dividendă de 10% netto asupra capitalului social, ceace pentru acționar reprezintă un suficient avantaj în fructificarea banului său investit în acțiuni, dacă luăm în considerare, că etalonul dobânzilor, la depuneri a scăzut până la 7%.

Există totuși instituții de credit săsești mai mici, cari au acordat o dividendă de 15%, ba chiar și de 20%, ceace fără doar și poate, constituie pentru vremurile de azi un lux, pe care băncile trebuie să-l înconjure pe cât posibil. Astăzi trebuie întărite în primul rând rezervele.

Di Dr. Gustav Adolf Klein, recomandă ca încheiere abandonarea politicii de dividendă prea mare, deoarece, spune dsa, acest procedeu va măcina cu vremea puterea capitalului propriu.

Standardizarea industrială. Convențiunile internaționale.

După: George Burgess.

Unitățile fundamentale de greutate și măsuri ale lumii industriale — metrul și kilogramul internațional — au fost stabilite și sunt conservate de către Biroul internațional de greutate și măsuri având sediul la Sèvres, aproape de Paris. Acest birou internațional a fost înființat de către Convențiunea metrică în anul 1875 și stă sub controlul unei Comisiuni internaționale de greutate și măsuri, care la rândul ei se află sub supravegherea unei Conferințe generale a greutateților și măsurilor prevăzute prin tratat.

În înțelesul acestui tratat Conferința generală se întrunește la intervale de șase ani pentru a discuta și a lua măsurile necesare în vederea generalizării și ameliorării sistemului metric precum și pentru a aproba ideile fundamentale metrologice.

În afară de această responsabilitate pentru conservarea metrului și a kilogramului internațional, Comisiunea internațională de greutate și măsuri mai are și datoria de a desvolta o activitate în anumite domenii conexe și în virtutea acesteia se ocupă cu stabilirea și conservarea diferitelor unități electrice și fotometrice ca de exemplu amperul, ohmul, voltul și unitatea de lumină internațională.

În ceea ce privește aceste chestiuni, ea se bazează, în lucrările sale, pe recomandările făcute de un Comitet consultativ pentru electricitate, care cooperează cu Comisiunea internațională a luminatului electric.

Date fiind raporturile Comisiunii internaționale de greutate și măsuri cu autoritățile cari au controlul unităților oficiale, deciziunile sale se realizează prin înscrierea acestora în legile statelor. Aceste unități devin astfel unități legale ale diverselor țări și astfel se obține o valoare internațională recunoscută.

Biuroaul internațional de greutate și măsuri este întreținut de guvernele a 31 state: Germania, Argentina, Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Chili, Danemarca, Spania, Statele Unite ale Americii de Nord, Finlanda, Franța, Marea-Britanie, Ungaria, Irlanda, Italia, Japonia, Mexicul, Norvegia, Peru, Polonia, Portugalia, România, Rusia, Siam, Suedia, Elveția, Cehoslovacia, Uruguay și Jugoslavia.

Printre organizațiunile internaționale, a căror operă de standardizare este de mare importanță din punct de vedere comercial, figurează: Comisiunea internațională a luminatului, despre care

se va mai vorbi; Comisiunea electro-tehnică internațională, care funcționează din anul 1906 pentru schimbarea nomenclaturii unităților electrice internaționale; Asociațiunea internațională pentru încercarea materialelor, care a rămas inactivă dela începutul războiului mondial și care reorganizată, va trebui să-și țină primul congres în anul 1931, Comisiunea internațională pentru metodele uniforme de analizare al zahărului, care a încetat de a mai funcționa în anul 1913 și care va fi reorganizată, probabil în anul 1931; Congresul internațional de radiologie, a cărui a treia reunire tri-anuală va avea loc în 1931; Asociațiunea unităților internaționale, organizație recent creată, care își datorează existența reuniunilor oficiale, ținute de mulți ani încoace de secretarii organizațiunilor naționale ale standardizării.

Neavând nici o putere pentru a-și pune în aplicare hotărârile sale, Asociațiunea unităților internaționale joacă un rol de intermediar prin excelență. Această asociațiune a fost organizată cu scopul de a ajunge la o unificare a diferitelor unități naționale de dimensiuni stabilite și de diferite specificațiuni de calitate formulate de organizațiunile naționale de standardizare în Germania, Austria, Belgia, Danemarca, Statele Unite ale Americii de Nord, Finlanda, Franța, Olanda, Ungaria, Italia, Japonia, Norvegia, Polonia, România, Rusia, Suedia, Elveția și Cehoslovacia.

În afară de cele 18 țări de mai sus există organizațiuni naționale de standardizare în Australia, în Canada și în Marea-Britanie.

În general, fiecare dintre aceste 21 organizațiuni naționale de standardizare se sforțează să creeze printre producători, consumatori și autoritățile diferitelor state un curent de opinie asupra unităților de dimensiuni și specificațiuni de calitate dintre cele mai proprii pentru a se stabili în fiecare țară, cu scopul de a facilita cât mai mult posibil schimbul de mărfuri, atât în interior, cât și în exterior.

În multe țări, organizațiunile naționale de standardizare sunt susținute și, în parte, controlate din partea guvernelor, cari sunt interesate nu numai pentru unificarea și specificațiunea articolelor de cari au nevoie organele guvernamentale, ci mai ales în ceea ce privește desvoltarea comerțului lor exterior.

Importanța pe care o acordă guvernământul Marelui-Britanii desvoltării standardizării în interesul industriei britanice se demonstrează prin faptul, că acest guvernământ a ridicat dela 105 Lire sterline la 5000 Lire sterline subvențiunea, pe care o da lui British Engineering Standards Association.

Asociațiunea British Engineering Standards Association a obținut o chartă regală în anul 1929.

În Statele Unite două organizații se ocupă în special cu stabilirea unităților și a specificațiilor naționale recunoscute pentru a asigura întrebuințarea lor în Comerțul exterior.

Acestea sunt: „American Standards Association” și „Department of Commerce”.

Cu toate că guvernul nu exercită nici un control asupra operii pe care o desfășoară „American Standards Association”, totuși reprezentanții oficial numiți ai diferitelor servicii guvernamentale formează o parte considerabilă a personalului asociației. Guvernământul are un membru dintre doisprezece în Consiliul de administrație, 14 dintre 62 membrii ai Consiliului Standards Association, el este aproape în mod egal reprezentat în toate comitetele divizionare.

Sub auspiciile lui Department of Commerce mai multe specificațiuni și unități aprobate de American Standards Association au fost traduse în franțuzește și în limba spaniolă pentru trebuințele comerțului exterior în Europa, în America Centrală și în America de Sud. Specificațiunile sunt acelea adoptate ale lui American Society for Testing Materials și se referă la ciment, plăci de oțel, bare și plăci de fier. Unitățile sunt cele adoptate de American Institute of Electrical Engineers și se referă la definițiunea, clasificarea și rezistența aparatelor de control industriale, a transformatorilor și a convertitoarelor sincronice.

Department of Commerce nu-și limitează activitatea numai asupra specificațiilor lui American Standards Association, ci el a tradus în limba spaniolă 17 unități de ale lui American Institute of Electrical Engineers și 65 specificațiuni de ale lui American Society for Testing Materials; el a tradus deasemenea 61 specificațiuni în franțuzește și 15 în limba portugheză.

Multe organizațiuni Comerciale și Industriale au luat măsuri pentru a facilita întrebuințarea unităților lor. Câteodată ele autorizează fabricanții, cari se conformează specificațiilor Asociațiilor lor să întrebuințeze în publicitate marca organizației lor. Deasemenea, uneori, aceste organizațiuni au un serviciu de inspecțiune și de control și iau măsurile necesare pentru a se asigura, că mărfurile, cari poartă marca lor, sunt exact conform condițiilor cerute.

Metoda acceptațiunii contractuale a fost un element fundamental în stabilirea și aplicarea tuturor simplificațiilor recomandate și a tuturor unităților comerciale, sub auspiciu Bureaului Național de Standards, și ea a fost adoptată de American Standards Association. Această me-

todă consistă în a obține, ca într-o proporție cât mai importantă posibil, fabricanții, distribuitorii și consumatorii articolelor din chestiune să semneze declarațiuni, prin cari ei acceptă recomandațiunile pentru simplificarea afacerilor, a unităților comerciale și a simplificațiilor și să se angajeze că vor face tot ceea ce va sta în putință pentru a asigura acceptarea generală a acestora și din partea publicului, care nu ia parte la contract.

Altă metodă este aceea a certificatelor de calitate, care consistă în a stabili și a distribui lista fabricanților cari și-au luat, în serios, angajamentul de a da oricărui cumpărător, la cerere, un certificat, care constată, că mărfurile vândute prin contract sunt conforme specificațiilor guvernământului Statelor Unite și unităților comerciale și că ele răspund din toate punctele de vedere condițiilor impuse.

Această metodă a fost aplicată de către Național Bureau of Standards la mai multe sute de specificațiuni federale și unități comerciale, dintre cari multe sunt în consonanță cu unitățile lui American Society for Testing Material și dintre cari unele au fost aprobate și de American Standards Association.

Unitățile fundamentale de greutate și măsuri, după cum s'a spus la începutul acestui articol, ele au fost uniformizate pe o bază internațională, grație posibilității de control asigurat prin diversele guvernăminte ale diverselor țări. Dar nu există nici un fel de control pentru unificarea măsurilor de dimensiune și a specificațiilor de calitate a articolelor făcând obiectul transacțiilor internaționale.

Dacă este un lucru esențial să obții colaborarea intereselor comerciale pentru a stabili unități și specificațiuni cari să se aplice articolelor din comerțul interior, nu mai puțin e adevărat, că toate acordurile cari se raportă la acestea trebuie să aibă ca condițiune fundamentală de a fi aplicabile intereselor comerciale în fiecare țară, care aderează la convențiune,

Acordurile cari se închea cu privire la unități și specificațiuni, dictate de interese private sau de organizații, cari nu reprezintă organizațiile comerciale autorizate, nu pot avea decât un efect ineficace.

Pe măsură ce fiecare organizațiune națională de unități (de standardizare) este de părere să se stabilească unități de dimensiuni și specificațiuni de calitate real eficace pentru mărfurile, cari fac parte din comerțul interior și exterior al țării respective, acordurile internaționale în această privință, stabilite de aceste organizații, vor deveni și ele practice și sub toate raporturile acceptate de comerțul internațional.

Situația.

Prin nestatornicia regimurilor politice și economice, și tendința manifestată de toate guvernele noastre de după războiu de a stăpâni prin diferite legi toată activitatea țării (atât publică, cât și particulară) s'a otrăvit întregul organism economic al țării și s'a dat posibilitate, ca în dauna producției și comerțului serios, să se nască o sumedenie de creațiuni bazate pe protecție politică sau cu scopul de a specula mizeria oamenilor năcăjiți și buna credință a oamenilor lacomi după câștiguri și afaceri bune. — Întregul comerț și industrie sunt compromise.

Lăcomia a o mulțime de țărani de a pune mâna pe cât mai mult pământ (fără a ține în seamă prețurile enorm de urcate din trecut, și de a-și clădi case costisitoare, apoi seceta din ultimii ani, i-a înglodat în datorii așa de mari și cu procente așa de urcate, că azi sunt în imposibilitate de a se mai putea aranja.

Acestea sunt relele de cari suferim, și cari în ultimul an au fost agravate de neajunsuri cu caracter internațional.

Depresiunea ce stăpânește întreaga activitate mondială, cu enormele scăderi de prețuri a materiilor prime și cu deosebire agricole ne-a adus într'o situație nesuportabilă și fără remediu de îndreptare.

Din partea capitalului și a inițiativei particulare nu putem aștepta nimica, căci acestea grație etatismului conducător, aproape numai există.

Din partea statului, deși în ultimul timp s'au făcut din toate părțile sforțări, felul cum aceste ajutoare au fost preconizate au produs mai mare zăpăceală decât speranțe în spre bine. Numai intervenția comisarilor francezi ai stabilizării și declarațiile dlui prim Ministru, că statul nu se va angaja cu nimica în operațiunile de salvare a agriculturii și că principial această salvare se va baza pe învoială liberă a creditelor cu a debitorilor, sau mai calmat spiritele pornite spre a-și asigura ce mai au în valută forte.

Faptul, că s'a încercat aranjarea unor enorme și extrem de complicate încercături financiare fără bani și numai prin legi și porunci, denotă că chestiunea nu a fost bine prinsă. La ce rezultat s'ar ajunge, dacă s'ar căuta ruina oamenilor cu capitaluri (poate în majoritate adunate prin crușări și bune chivernisiri) în folosul unor datorniciei agricoli în majoritatea lor poate firi speculative și hrăpărețe.

Dar politica este politică, guvernul deținând puterea dela țărani, este firesc, ca de soartea

acestora să se preocupe în primul plan. Așa se explică faptul, că în toate sforțările făcute în ultimul timp nu s'a vorbit decât de dezastrul agriculturii, ca și când industria și comerțul nu ar fi în pragul falimentului.

*

Din toate planurile făcute pentru a eși din încercătură, singura propunere a dlui Ministru Popovici a fost găsită ca realizabilă. Întrebarea este, că se va găsi omul cu adevărat specialist (practician și nu filosofi de cari avem noi) și desinteresat, care să se dedice exclusiv realizării acestui plan. Contrar toate bunele intențiuni ale dlui Ministru Popovici vor zbura în vânt. Căci atât banca cât și legile ei prefectoare nu valorează nimica, dacă nu se va găsi o persoană care să le dea suflet, să le dea cheag.

*

Ca un pas spre normalizare se iau sforțările de a reduce bugetul cu cea 6 miliarde. Aceste reduceri de fapt nu însemnează o degrevare a contribuabilului, căci ele formează contraportul sumelor din bugetul anului trecut ce nu se pot încasa. În plus prin aceste reduceri se va mări mizeria funcționarilor nesprijiniți sau neajutorați, căci în definitiv tot aceștia vor trebui să suporte sacrificiile.

Anul trecut în legătură cu întocmirea bugetului s'a promis o îmbunătățire în mersul serviciilor administrative. Până în prezent nu se arată nici o schimbare în spre bine. Spiritul ce domină la D-nii funcționari de stat în relațiunile lor oficiale cu particularii este acelaș. Nepăsare, comoditate etc. Având a lua bani sau valori dela stat trebuie să pierzi zile deiarândul vremea să poți rezolva ceva. Serviciile administrative sunt cam astfel întocmite că cererea stă: 1 zi la registratură, 1 zi la rezoluție, 1 zi la lucrat, 1 zi la semnat, 1 zi la eșire, 1 zi la servitorul care o predă. Și ți se pare că fiecare organ în parte este un Minister independent.

Oare dacă această detrambalare încopelată cu cheltuieli ar fi scutit particularul și toată treaba i s'ar rezolva într'o zi fără nici o insistență, nu ar însemna pentru el o ușurare enormă?

*

Dar pe lângă impozitele cuprinse în buget, apasă tot atât de greu asupra sârmanului cetățean taxele asupra consumației și de altă natură, încassate de Directorate, județe, comune, uniuni profesionale, camere profesionale, sindicate etc. etc. De pe urma acestora nu vezi altceva decât porunci și sfaturi goale.*) Par'că ar fi înființate să ofere teren de gestiune șefilor, cărora le sunt încredințate și casnicilor acestora.

Dor putea fi suprimate drepturile acestora fără nici un scop în sarcina unor oameni, cari de loc nu le doresc.

București.

Remizier.

* Și plasarea partizanilor. (Nota Redacției).

CRONICA.

Când va veni capitalul străin în România? Dl Willis Parker, profesor la universitatea Columbia, (America) director al marelui cotidian economic „Journal of Commerce“ și o autoritate mondială în materie bancară și monetară, după ședere de câteva săptămâni în România, răspunde la întrebarea de mai sus, cum urmează:

Capitalul indigen lipsește.

Trebue deci capital străin. Și nu am nici o îndoială că el va veni.

Dar va veni atunci când străinătatea va cunoaște mai bine, care sunt bogățiile imense ale țării, când se va pune capăt discuțiilor politice privitoare la utilitatea venirii capitalului străin în țară și când, în sfârșit, toți oamenii politici de aci vor înțelege că principiul respectării angajamentelor luate de un guvern, nu se mai pune, în discuție în nici o țară din lume.

Am credința fermă, că va veni timpul când marea problemă ce se va pune în țara românească, va fi nu aceea de a obține capital străin, ci aceea de a stăvilă intrarea lui în țară.

Până atunci nu am nici cea mai mică îndoială, că politica constructivă a guvernului va fi înfăptuită cu succes și că se vor pune, astfel bazele unui puternic progres material.

Ca încheiere țin să adaug, că nu e deloc de dorit o prea grabnică industrializare a țării.

România e azi una din puținele țări, care nu a fost redusă la nivelul mort al uniformității și al comunului, ce trece, dese ori sub numele de „progres“.

*

„**Sătmăreana**“ institut de credit și de economii, Seini. Concordatul forțat cerut de acest institut s'a ridicat la valoare de drept.

Pasivele se cifrează cu Lei 5.360,922 și va plăti creditorilor, cu începere dela 1 Iulie 1932, 100%.

*

Industrie mică — Industrie mare. Conform unei decisiuni recente a Comisiunii Centrale fiscale o întreprindere industrială se consideră ca industrie mare, dacă, afară de personalul tehnic sau administrativ, mai dă de lucru la cel puțin 20 de muncitori sau dacă are o mașină de cel puțin 5 cai putere. Întreprinderile cu mai puțini decât 20 de muncitori și cu mașină sub 5 cai putere se consideră ca industrie mică.

*

Poșta Redacțiunii. Dlui R. P. în B. Am citit și noi reflexiunile „Patriei“ Cluj la lămuririle ce am dat în chestiunea Soc de Gaz Metan.

La observațiunile ei nu face să răspundem. S'a produs o nouă dovadă, cât de bine informați și orientați sunt despre oameni, stări și fapte dela noi din Ardeal, tinerii îndrumători ai opiniei publice dela „Patria“.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 13 Nov. 1930, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	9.275,434.874
Devize	1.841,608.153
Monetă divizionară	345,377,649
Portofoliul comercial	7.316,844 516
Imprumut. pe efecte publ., warante etc.	752,548.183
Datoria Statului	3.699,056.380
Avansuri temporare Tezaurului	1.000,000.000
Efecte publice	780,736.263
Fond. de pens. și asistență pt. personal	129,574.129
imobile	520,687.961
Mobilier și mașini de imprimerie	78,524.700
Cheltuieli de administrație	210,516.975
Argint—Lingouri și monete	7,277.107
Conturi diverse	4,141,387.757
Totalul activelor	30.095,580.421

Pasiv

Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	836,785.029
Bilete B. N. R. în circulațiune	18.889,385.510
Conturi curente și recepise la vedere	6.323,513.788
Dobânzi și beneficii diverse	341,800.590
Conturi diverse	3.103,056.008

Raportul între stocul de aur și angajamente 36,79%

Raportul între stocul total și angajamente 43,63%

Taxa: { Scant 9%
Dobânda 10%